

ИЗТОЧНА ЕВРОПА В ТЪРСЕНЕ НА НОВА ЕНЕРГИЙНА ПОЛИТИКА

Публикуван на: 26-01-2006

Източник: [mediapool](http://mediapool.com)

Студовите още веднъж показаха зависимостта на източните страни-членки на ЕС от доставките на газ от Русия.

В страните от Централна и Източна Европа, влезли в Европейския съюз, се разгоряха дебати за бъдещото енергийно снабдяване. Повод стана руско-украинският конфликт за цените на газа и намаляването на руските доставки във връзка с настъпилото застудяване. Страните, които силно зависят от руския газ, започват да се притесняват дали Русия е надежден доставчик на енергийни ресурси. На първо място се обсъжда бъдещата енергийна политика на ЕС и възможността за купуване на газ не само от Русия, но и от други страни.

В момента Русия намали обемите доставян газ за страни като Полша, Унгария, Словакия, а също Хърватия и Румъния. "Ние получихме 30% по-малко", заяви министърът на икономиката на Полша Петер Возняк. По думите на министъра, от намаляване на доставките страдат предимно големите предприятия на химическата промишленост, а не честните домакинства. Унгарският енергиен концерн Mol посъветва едрите си клиенти временно да преминат на друг вид енергийни източници. Само от Чехия засега няма никаква информация за намаляване на доставките: "Ние имаме перфектни договори с (руския енергиен концерн) "Газпром", казва обикновено в такива случаи министър-председателят Иржи Пароубек.

Зависимостта на Централна и Източна Европа е голяма. Страните от ЕС от този регион получават от 69 до 100% от нужния им газ от Русия, обяснява Роланд Гетц от фонда "Наука и политика".

Експертите, например Маргарита Балмаседа от американския университет в Харвард, свързват тази едностранна зависимост със структурите, унаследени от комунистическите времена. Тогава Москва определяше икономическото развитие на държавите-сателити от Източния блок. Суровите схеми на доставките и системата от тръбопроводи приковаха Източна Европа към Москва. "По принцип не съществува пряка комуникация между и Централна и Източна Европа и доставчици като Азербайджан, Казахстан и Туркменистан", подчертава Балмаседа. Недостигът на хранилища и неефективното използване на енергията от електростанциите също е структурно наследство от съветски времена.

Тези страни сега спешно търсят алтернативи, за да намалят зависимостта си от руски газ.

Министър-председателят на Полша Кажимеж Марчинкевич се бори страната му да купува повече втечен газ от западните източници, а също и за започване на строителство на нови газопроводи и стратегически хранилища за газ. Застъпниците на използването на атомната енергия в Унгария и в Чехия почувстваха, че са получили нов шанс. При всяко положение, на всички новаци в ЕС от този регион е ясно, че трябва да повишат ефективността в използването на газ.

При това регионалното сътрудничество между страните трябва да помогне да се осъществят тези

ИЗТОЧНА ЕВРОПА В ТЪРСЕНЕ НА НОВА ЕНЕРГИЙНА ПОЛИТИКА

планове. Новите страни-членки на ЕС планират да изготвят съвместен документ за бъдещата европейска енергийна политика, който ще бъде представен на извънредната среща на върха на ЕС през март. С подкрепата на правителствата в Загреб и във Виена унгарският министър на икономиката Янош Кока настоява за строителство на тръбопровод, по който може да се транспортира втечен газ от терминала на хърватския остров Крк в Унгария и Австрия. Освен това Унгария се надява на осъществяването на така наречения проект Nabucco (Набуко) - строителство на газопровод, по който след пет години в Европа трябва да се транспортира газ от Азербайджан, Иран, Ирак и Египет. Прибалтийските републики, а също Турция и Унгария, през чиито територии ще се транзитира газа, вече образуваха консорциум. Германският концерн Eon също възлага надежди на този проект.

Като цяло новите страни – членки на Европейския съюз застъпват мнението, че ЕС трябва по-активно да се занимава с енергийните въпроси. Унгария се надява и на финансова подкрепа на енергийните си проекти от Брюксел. Полските депутати в Европейския парламент предложиха, държавите на ЕС да си гарантират една на друга "газова взаимопомощ" при кризисни ситуации.